

۲۷ جون، ۲۰۲۴

ملالی موسی نظام

نظری بر کتاب زنان افغان در گذرگاه زمان

در چند سالی که مریضی مدهش «کووید ۱۹» در جهان انتشار یافته بود، اکثر مردم دنیا و فامیل‌ها برای دوری از تماس و مواجهه گشتن احتمالی با میکروب عالم گیر، در منازل خویش پناه برده بودند، از آنجمله دوست و همراه فرهنگی من خانم فوزیه اعتمادی فعال و شخصیت نهایت اجتماعی و تعلیم یافته وطن که برای خدمت به افغان و افغانستان عمری را سپری نموده است، قرار فرموده خودش، تا حد امکان و بیشترین وقت خود را در خانه و استفاده از کمپیوتر سپری مینمود. میبینیم که اثر

ارزشمند « زنان افغان در گذرگاه زمان » هم در اثر همین فعالیت و تدقیق و مطالعات وسیع در چنان ایامی تحریر گردیده است.

این اثر با حجم نسبتاً کوچک، ولی بصورت بسیار جامع و مصور تاریخچه زنان افغان را از عرصه زمان سنگ و عهد عتیق که هزاران سال را در بر میگیرد، نهایت آموزنده و دقیق بیان میدارد. در حقیقت این کتاب بر موقف و فعالیت های زنان از دوره های قبل از تاریخ آریانا روشنی انداخته و به تدریج و با معرفی نسوان گوناگون افغان از هر گروهی، تا امروز می پردازد.

خانم فوزیه اعتمادی و دانشمند خبره افغان محترم حامد نوید با این جانب در محفل امضاء کتاب

در ماه می سال جاری محفلی برای معرفی و امضای کتاب « زنان افغان در گذرگاه زمان » از جانب فوزیه جان اعتمادی در ایالت ورجنیا دایر گردید که این اثر ارزشمند را به السنه دری و انگلیسی پیشکش مینمود. در مجلس مذکور دوستان امریکایی و تعدادی از هموطنان حضور داشتند که به گرمی پذیرایی گردیده و بیاناتی هم در زمینه ایراد گردید.

خانم فوزیه اعتمادی در قسمت نتیجه گیری از محتویات کتاب بیان میدارد که تاریخ شاهد است که زنان افغان در طول زمان و از همان عهد عتیق دوره سنگ، منحصیث اعضای فعال اجتماع و سرزمین

خود ها بوده و مصدر کار های قابل قدری در حیات خانواده و اجتماع و حتی جنگ ها گردیده اند، چنانچه مینویسد:

" از شواهد تاریخی پیداست که نقش زنان در بسی موارد نهایت ارزنده بوده و در طی زمانه ها در نتیجه نیک اندیشی و کار های صادقانه شان مورد حرمت جامعه قرار گرفته اند. یعنی بحیث زنان شجاع، با احساس، فرزانه، مبارز، کار دان، عالم، عارف، با مروت، دراک، خیر خواه، ادیب، متدین، مقتدر، مستعد، خدمت گزار و مدبر، جایگاه خاصی در تاریخ جامعه عنعنوی ما داشته و در بسی موارد وظایف اخلاقی و ملی خود را در راه خدمت به خانواده و پیشرفت جامعه انجام داده اند. چنانچه فعالیت زنان افغانستان در دوره های مختلف تاریخ سرزمین ما، در ساحة زراعت، ساختن باغ ها، اعمار پل ها، مساجد، و مسافر خانه ها مشهود و قابل ذکر است. همچنان نقش زنان افغان در مبارزات آزادیخواهی، فعالیت های سیاسی و اداری، پیشبرد علوم عقلی و رشد هنر و ادب کشور فراموش ناشدنی میباشد. به همین گونه پیشرفت زنان و دختران جوان افغان پس از سالهای جنگ و مهاجرت، در رشته های ساینس و تکنالوجی، ژورنالیزم، نویسندگی، ورزش و هنر های زیبا، آنقدر چشمگیر است که باید رسانه مستقلی درین ارتباط نگاشته شود".

متأسفانه در انگشت شمار آثاری که در مورد زندگی و فعالیت زنان کشور در عرصه تاریخ تحریر گردیده است، بعضی از نویسندگان افغان به دنبال عقاید وابسته به منطقه و حتی تبعیض لسانی رفته و جنبه مردمی و ملی ایرا که در کتاب «زنان افغان در عرصه زمان» صادقانه مراعات گردیده است، بجا نیاورده اند.

کتاب «زنان افغان در گذرگاه زمان» به لسان انگلیسی تحت عنوان **Prominent Afghan Women Throughout History** موجود است و از طریق کتب آمازون فرمایش داده میشود.

چاپ دوم کتاب به زبان دری بزودی منتشر گردیده و آنهم از پروگرام کتب آمازون بدست می آید. البته با ممنونیت از نویسنده، نشر چنین اثر آموزنده بزودی در استقلال – خپلواکی هم آغاز می گردد.

پایان